

Test Energia

Un servei a la societat, una oportunitat pels professionals

Xavier Casanovas
Rehabilitació i Medi Ambient
CAATEEB

El passat 27 de febrer, va tenir lloc la presentació del Test Energia a la sala d'actes del Col·legi. A la presentació hi van assistir Joan Josep Escobar, director d'Eficiència Energètica del Institut Català d'Energia i Jordi Sanuy, director de Qualitat de l'Edificació i Rehabilitació de l'Habitatge de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, els quals van felicitar el Col·legi per la iniciativa i van oferir tot el suport i col·laboració de les seves institucions. El dia 3 d'abril, es feia una nova presentació a Mataró i altres en seguiran per donar a conèixer aquesta iniciativa col·legial. En tot cas, aprofitem aquestes pàgines per introduir a tots els interessats en els objectius i plantejament del Test Energia, una aposta ambiciosa i de futur, segons la van qualificar alguns dels assistents a les presentacions.

La necessitat de racionalitzar el consum energètic

El consum energètic dels edificis s'ha incrementat de forma significativa en els darrers anys i representa el 40% de l'energia final consumida a Europa. Per donar resposta a les majors exigències de confort, s'ha optat per la via més fàcil, és a dir: incorporar nous aparells de climatització i incrementar el consum energètic amb les conseqüents emissions de CO₂. Per fer front a aquest creixement de consum energètic desbocat, la Unió Europea ha aprovat diverses directives orientades a l'estalvi i a l'eficiència energètica. Una d'elles es fixa l'objectiu de reduir un 20% el consum per l'any 2020 i també estableix l'obligació de disposar d'una Certificació energètica per a tot edifici o habitatge que es vulgui vendre o llogar, mesura que a partir del primer de juny de 2013 entra en vigor a l'Estat espanyol.

El canvi climàtic, l'escalfament global o, simplement, les pujades de la factura energètica, ens recomanen millorar

LA PRESENTACIÓ DEL TEST ENERGIA VA DESPERTAR UN GRAN INTERÈS ENTRE ELS COL·LEGIATS I VA COMPTAR AMB REPRESENTANTS DE LA GENERAITAT QUE HI DÓNA SUPORT

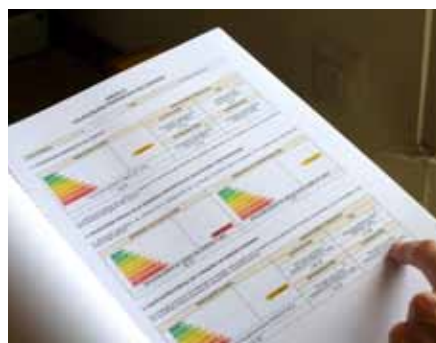
LA PRESENTACIÓ QUE FA TEST ENERGIA ALS USUARIS, EXPLICANT: RESULTATS, MESURES A PRENDRE I POSSIBILITATS D'ESTALVI, VA DESPERTAR UN GRAN INTERÈS A LES REPORTERES DE TV3 EN UN REPORTATGE SOBRE AQUEST TEMA

en l'eficiència energètica, per no haver de renunciar als estàndards de confort assolits. Millorar l'eficiència energètica passa per un bon coneixement del comportament tèrmic de l'edifici i de les seves instal·lacions, així com per una bona ges-

tió energètica de l'edifici. Aquesta bona gestió ens ofereix, en el cas dels edificis existents, moltes possibilitats de millora de l'eficiència energètica i uns estalvis potencials que permeten recuperar a mitjà termini el cost de la inversió. Es

LA DIVERSITAT I COMPLEXITAT DEL PARC CONSTRUÏT D'UNA CIUTAT COM ÉS BARCELONA DEMANA ESTUDIS PRECISOS SOBRE EL SEU COMPORTAMENT ENERGÈTIC

UNA PÀGINA DEL TEST ENERGIA I UNA PÀGINA DE LA QUALIFICACIÓ ENERGÈTICA "OFICIAL" QUE SEMPRE L'ACOMPANYA

tracta d'una mesura inajornable, tant per raons econòmiques com ambientals, per la qual tots els països del nostre entorn ja han apostat fort, en ser també un dinamitzador de l'activitat econòmica del país. En alguns casos resulta senzill millorar amb canvis d'hàbits dels usuaris, en altres, el coneixement del comportament energètic de l'edifici, és el punt de partida per identificar els punts febles i les accions a realitzar per reduir consums en valors que sovint poden assolir al voltant del 50% dels consums actuals. Ara bé, intervenir en la millora del comportament energètic dels edificis requereix disposar de professionals experts, amb uns coneixements especialitzats, que segueixin uns procediments específics, que disposin de les eines adequades i que tinguin l'habilitat de saber interpretar i explicar bé els resultats.

Del certificat energètic al Test Energia

El Decret de transposició de la Directiva Europea, aprovat aquest mes d'abril, ha fet obligatori disposar d'un Certificat d'eficiència energètica, en el moment de la venda o lloguer, d'edificis o habitatges. Aquest fet, pot suposar un impuls en la millora energètica dels edificis, en la mesura que disposar d'una bona qualificació sigui apreciat pel mercat i esdevingui un argument de qualitat i, per tant, de venda. El certificat, és el resultat d'introduir en un programa informàtic reconegut (els que l'IDAE posa a disposició) les dades recollides a l'edifici (orientació, dimensions, sistemes constructius...) per

obtenir una qualificació energètica, la qual, tramitada administrativament serà el Certificat requerit, incorporant també unes propostes de millora. Un certificat que permet comparar "objectivament" diferents edificis o habitatges. La pròpia virtut del procediment és al mateix temps la seva feblesa, ja que amb base a un bon coneixement de l'edifici i de la seva envoltant, es determina la demanda energètica "teòrica" de la qual se'n deriven consums i emissions de CO₂ "teòrics", els quals poden estar lluny de la "realitat" dels consums energètics d'un habitatge o edifici.

Tots sabem que, pel que fa a paràmetres de confort, el comportament i la percepció dels usuaris és molt variable i d'ell se'n deriven els consums i les emissions de CO₂ reals. En un mateix edifici, podem trobar diversos habitatges constructivament idèntics, però amb consums força divergents que poden anar des de la pobresa energètica fins a consums exagerats, conseqüència de múltiples variables. És per ajustar-se a aquesta realitat i diversitat, que Test Energia es planteja fer una diagnosi energètica recolzada en l'estudi constructiu, en els usos, en els consums reals i en el comportament energètic de l'edifici, amb l'objectiu de proposar unes mesures de millora raonables i coherents amb les característiques intrínseques del mateix. Es tracta doncs d'una auditoria energètica que parteix doncs del bon coneixement tant dels sistemes constructius i instal·lacions, com dels consums reals. Sobre aquesta base, els experts de Test Energia identifiquen i defineixen les millors alternatives per reduir consums i fer un edifici més eficient. Aquestes millores poden incidir en els hàbits d'ús i comportament dels usuaris, en la rehabilitació energètica de l'envolupant i/o en la millora dels sistemes actius, segons s'escaigui en cada cas.

Ens trobem doncs amb dos "productes" clarament diferents que donen resposta a necessitats també diferents. La certificació energètica s'adreça a un venedor o llogater al qual s'exigeix el document en el moment de la transacció,

Intervenir en la millora del comportament energètic dels edificis requereix disposar de professionals experts, amb uns coneixements especialitzats

però segurament poc motivat a fer una inversió de la qual no en gaudirà. El Test Energia (que inclou la certificació) s'adreça al propietari o usuari d'un edifici o habitatge, que està interessat en fer millores de confort i en reduir la factura energètica. Sempre que d'aquesta inversió en pugui obtenir un retorn que permeti amortitzar-la a mig termini. Impulsar la rehabilitació energètica és l'objectiu últim del Test Energia, per millorar la qualitat de vida dels ciutadans, tot fent front al canvi climàtic i a l'escalfament global. Si en el cas del certificat, el destinatari és el venedor/llogater, el Test Energia aporta una informació més idònia pels propietaris (individuals o comunitats, administracions, empreses, entitats amb un gran parc d'edificis...). En aquest darrer cas, un bon moment per aprofitar les recomanacions de Test Energia i introduir les millores energètiques és quan s'hagin de fer obres de rehabilitació per envelliment o degradació del terrat o de la teulada, quan les façanes presentin problemes de degradació del revestiment, de desprendiment de peces..., quan es detectin problemes d'humitats de condensació, de soroll provinent del carrer, d'infiltracions per les finestres i caixes de persiana..., aquest és el moment per aprofitar els treballs previstos i incorporar un bon aïllament o millorar l'existent. El cost de la millora es redueix sensiblement i, en conseqüència, la seva amortització serà més ràpida. Fins i tot pot contribuir al pagament dels altres treballs de rehabilitació. És clar que com a professionals, en qualsevol rehabilitació hem d'oferir a la propietat un bon estudi energètic del qual se'n desprenguin les possibles millores del comportament energètic de l'edifici i els estalvis conseqüents.

Més enllà dels objectius diferents del certificat i del Test Energia, s'albira un possible problema, el qual hauríem de qualificar d'ètic o deontològic: la realització de qualificacions i certificats energètics sense disposar de la informació necessària de l'edifici, fet que tan sols es pot entendre en una dinàmica d'abaratir costos. Avui ens fa mal pensar la disbauxa iniciada fa uns mesos a tot l'Estat espanyol, amb

APROFITAR ELS TREBALLS DE REHABILITACIÓ DE COBERTES I FAÇANES, PER INCORPORAR MILLORES ENERGÈTIQUES, ES UNA MESURA QUE PERMET REDUIR LA INVERSIÓ I FACILITA L'AMORTITZACIÓ AMB UN TERMINI MOLT MÉS CURT

ofertes de formació de CE3 i CE3X o amb la cerca de "professionals" per fer Certificats en tot el territori nacional (des d'unes suposades "bases de dades" *on line*). Tot plegat, un mal presagi, un indicador d'un mercat que tothom espera i es preveu ferotge i regulat estrictament per la diferència de preu. Caldrà anar amb compte (col·legis professionals i administracions) de què el "certificat d'eficiència energètica", el qual ha de ser un servei útil pels ciutadans i pel nostre planeta, no esdevingui (abans de néixer) una nova taxa, un nou tràmit, un nou paper, sense tenir els efectes pels quals ha estat pensat.

Test Energia, una metodologia de treball

Per donar resposta a la millora del comportament energètic del parc edificat, i tenint present la complexitat del tema, el Col·legi ha desenvolupat el Test Energia. Una metodologia de treball que permet disposar de professionals experts per fer la diagnosi energètica dels edificis, garantint la millor qualitat en la presa de dades i en l'anàlisi, així com el rigor en les propostes de millora a plantejar. No es tracta d'una formació o d'uns cursos, dels quals

actualment n'hi ha una àmplia i variada oferta arreu, sinó de definir uns objectius i una forma de treballar, que posi en valor la professió, sigui útil a la ciutadania i contribueixi de manera eficaç en els reptes ambientals.

Test Energia estableix els procediments a seguir i les habilitats i capacitats necessàries per poder ser expert del sistema. La seva realització queda doncs limitada als professionals que acreditin coneixements i experiència en el comportament energètic dels sistemes constructius, en conceptes relacionats amb l'energia i edifici, i en rehabilitació i eficiència energètica. L'aposta del Col·legi amb el Test Energia no és donar una formació de la qual molts professionals ja disposen, sinó de donar-los suport per poder oferir a la societat un servei de qualitat. Així mateix, també es vol ampliar les possibilitats a l'abast d'un professional de forma individual, per tenir l'oportunitat d'arribar a un mercat més ampli, més exigent, més global, al qual tan sols des d'equips d'experts multidisciplinaris s'hi pot tenir accés. Test Energia ofereix als seus experts les eines i l'equip de suport necessaris per donar resposta als objectius comentats. Inicialment, es disposa de:

■ Guia d'inspecció

Check list per guiar les visites d'inspecció i la presa de dades, amb indicacions

El decret de transposició de la directiva europea ha fet obligatori disposar d'un certificat d'eficiència energètica, en la venda o lloguer, d'edificis o habitatges

DISPOSAR D'UN CHECK LIST PER A LA PRESA DE DADES I DELS INSTRUMENTS NECESSARIS ÉS LA BASE DE TOT TEST ENERGIA

de zones a visitar i dades a recollir, organitzades per a la seva introducció en els programes informàtics. També disposa de qüestionaris pels usuaris en l'anàlisi d'hàbits d'ús o procediments per determinar consums reals.

■ **Models d'informes i de qualificacions energètiques**

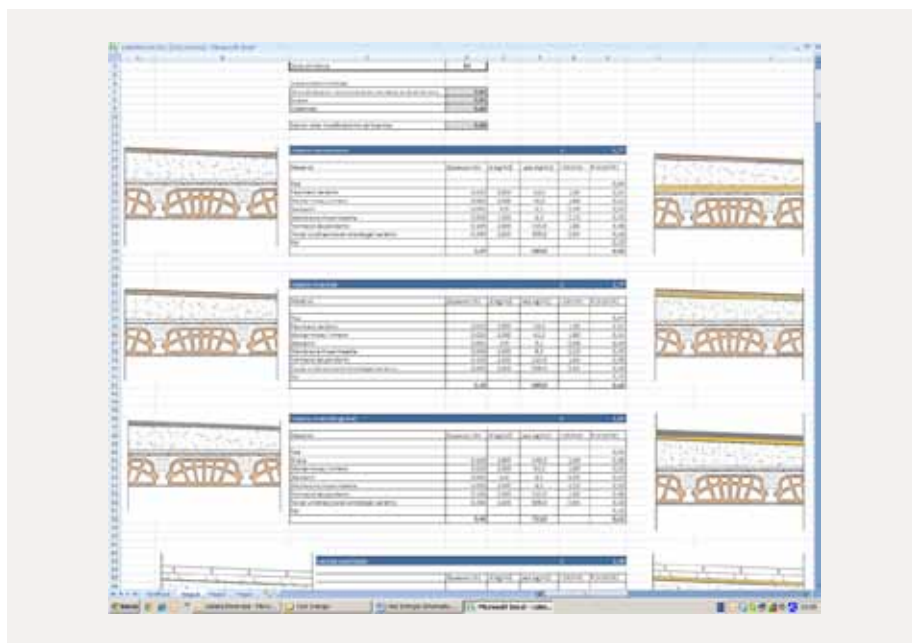
Es disposa de models d'informe específics que mostren els continguts i la forma de presentar els resultats, per que resultin entenedors i útils pels usuaris en la presa de decisions.

■ **Aplicacions informàtiques**

La certificació energètica s'ha de realitzar amb els programes informàtics reconeguts. Per optimitzar l'ús d'aquests programes i facilitar la transferència de la informació recollida per a la seva elaboració, es disposa d'aplicacions informàtiques pròpies.

■ **Bases de dades de solucions constructives**

Els programes informàtics reconeguts estan pensats per a l'Estat espanyol i solucions constructives habituals a Catalunya no hi són contemplades. Test Energia disposa d'unes bases de dades amb les solucions i sistemes constructius habituals a Catalunya, que s'incorporen directament.

EINES INFORMÀTIQUES DE SUPORT, AJUDARAN ALS EXPERTS DE TEST ENERGIA EN LA SEVA AUDITORIA ENERGÈTICA I EL LES PROPOSTES DE MILLORA

■ **Lloguer d'aparells de mesura**

Una bona presa de dades, pot requerir d'instruments genèrics o de precisió per mesurar paràmetres específics i ajustats a les necessitats de cada cas. Test Energia, en facilita la compra o el lloguer per part dels professionals.

■ **Catàleg de propostes de millora**

Sobre les solucions constructives habituals a Catalunya, es disposa d'un catàleg de propostes de millora quantificades energèticament i econòmicament. Es tracta de solucions actives i que cada expert pot adaptar a les millores que consideri per ajustant-les a les

necessitats de l'edifici i a les exigències reglamentàriament establertes.

Més enllà d'aquestes eines específiques que acabem de comentar, els experts Test Energia disposen d'un servei d'assessorament i de recolzament tècnic en les diferents fases del procés de diagnosi i propostes de millora energètica, per facilitar la tasca dels professionals i garantir la qualitat dels resultats. Així mateix, Test Energia ofereix als seus membres una cobertura col·lectiva de la responsabilitat civil per a la realització dels informes, el que permet disposar d'un cost de l'assegurança molt reduït.

EN FUNCIÓ DE LA COMPLEXITAT DE L'EDIFICI I DE LA PRECISIÓ DE LES DADES A RECOLLIR, TENIM A DISPOSICIÓ UN AMPLI EQUIPAMENT QUE ENS PERMET DETERMINAR PARÀMETRES COM LA TRANSMITÀNCIA, LA IL·LUMINACIÓ, LA TEMPERATURA SUPERFICIAL O MOLTES ALTRES. DADES IMPRESCINDIBLES PER PODER ORIENTAR L'USUARI EN LES SEVES MILLORES

Tipus de Test Energia i imatge de marca

La diagnosi energètica d'un edifici presenta característiques força diferents en funció del tipus d'edifici que s'hagi d'estudiar, tant pel que fa a les seves característiques constructives, com als equips i instal·lacions de què disposa. És per això que hi ha diversos tipus de Test Energia cada un d'ells ajustat a les característiques i complexitat dels edificis a diagnosticar: Residencial, que pot afrontar un edifici en la seva totalitat o un sol habitatge; Petit terciari, destinat a edificis terciaris (o part dels mateixos) de poca complexitat en les seves instal·lacions i; Gran terciari, que afronta els edificis més complexos. Els coneixements, les habilitats i l'experiència per realitzar aquests tipus de Test Energia, ben segur que són diferents i els seus clients també. En el

UNA IMATGE DE MARCA QUE IDENTIFIQUI EL PRODUCTE I ELS PROFESSIONALS, AMB UNA GARANTIA DE QUALITAT I RIGOR, ÉS SEMPRE BEN APRECIADA SOCIALMENT.

primer cas són els propietaris d'edificis i habitatges, en el segon i tercer generalment són les administracions públiques o els propietaris d'un ampli parc immobiliari destinat a allotjar la seva activitat, tots interessats en conèixer el comportament energètic del seu edifici i en plantejar-ne millores que comportin estalvis.

jar-ne millores que comportin estalvis.

Com tot producte nou que surt al mercat, s'ha de donar a conèixer perquè els potencials usuaris del servei coneguin en què consisteix i quin és el profit que en poden treure en el seu edifici. Al darrere hi ha un mètode de treball i la qualitat garantida des del Col·legi. La presència en els mitjans de comunicació i la publicitat del Test Energia és actualment necessària per donar a conèixer el valor dels serveis que es presten a la societat. En la mesura que el Test Energia es vagi donant a conèixer, i vagi adquirint un prestigi com a producte per a la diagnosi i la millora del comportament energètic dels edificis, la imatge de marca es vincularà a l'expertesa en avaluació energètica. ■

Més informació a
www.testenergia.cat

Els experts de Test Energia

Test Energia és un "producte" del Col·legi. Comercialitzat pel propi Col·legi i realitzat per professionals acreditats en cada una de les tipologies d'edificis establertes. Poden formar part de l'equip d'experts Test Energia tots els professionals interessats que justifiquin els coneixements requerits, que participin en les sessions de presentació dels procediments a seguir i que s'inscriguin per ser-ne membres. Els membres de l'equip d'experts Test Energia són avaluats pel que fa als seus coneixements, habilitats i experiència en relació a la diagnosi i rehabilitació energètica de les diferents tipologies edificatòries a diagnosticar, i d'aquesta forma s'acreditaran per a cada categoria establerta. El resultat esperat és un equip de professionals experts, capacitats i experimentats, que disposin del suport i seguiment dels serveis col·legials responsables del Test Energia.

Els professionals que es vulguin acreditar com experts en Test Energia han de seguir els següents passos:

- Fer una autoavaluació, que està a disposició de tots els professionals al web: www.testenergia.cat
- Presentar un CV que mostri l'especialització en aspectes energètics dels edificis, una certificació energètica feta i mantenir una entrevista personal.
- Participar en les sessions de presentació dels objectius, plantejaments i eines del Test Energia.
- Realitzar un Test Energia d'un edifici real.
- Inscriure's al registre d'experts Test Energia.

Amb la creació del Test Energia, des del Col·legi, es vol oferir a la societat un servei de qualitat per a la millora del comportament energètic dels edificis i habitatges, al mateix

EL WEB www.testenergia.cat OFEREIX A PROFESSIONALS I USUARIS TOTA LA INFORMACIÓ SOBRE AQUEST SERVEI PER A LA MILLORA DE L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA DELS EDIFICIS

temps que es reforça el prestigi del col·lectiu en aquest camp. Una veritable oportunitat professional que s'articula en base a uns bons objectius: la rehabilitació energètica, que s'adreça a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, la dinamització de l'activitat del sector i l'equilibri ambiental del planeta. ■